

Slimību profilakses un
kontroles centrs

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2024

Rīga, 2024

Slimību profilakses un kontroles centra

direktore **Iveta Gavare**

PRIEKŠVārds

2024. gads Slimību profilakses un kontroles centram (SPKC) ir bijis izaicinošs un vienlaikus nozīmīgs sabiedrības veselības stiprināšanā. Šajā periodā, cieši sadarbojoties ar valsts un starptautiskajiem partneriem, turpinājām īstenot epidemioloģiskās drošības pasākumus, attīstīt veselības veicināšanas iniciatīvas un uzlabot veselības aprūpes kvalitāti.

Aizvadītajā gadā liela uzmanība tika pievērsta sabiedrības veselības uzraudzībai un datu analīzei, kas ir būtisks elements efektīvai veselības politikas plānošanai. SPKC nodrošināja apjomīgu datu apkopošanu un publicēšanu par iedzīvotāju veselību, veselības aprūpi un infekcijas slimību izplatību, radot iespēju pieņemt datus balstītus lēmumus un informēt sabiedrību par aktuālajiem riskiem cilvēku veselībai.

Vakcinācijas koordinēšana joprojām bija viena no būtiskākajām prioritātēm. SPKC turpināja darbu pie vakcīnu pieejamības nodrošināšanas, īpaši izceļot vakcināciju pret gripu, Covid-19 un cilvēka papilomas vīrusu, kā arī bērnu vakcināciju pret ērcu encefalītu. Vienlaikus tika veikti uzlabojumi vakcinācijas datu pārvaldībā un plānošanā, lai nodrošinātu precīzāku informāciju par iedzīvotāju imunizācijas līmeni.

Sabiedrības informēšana un veselības veicināšana tika īstenota, organizējot izglītojošus pasākumus un kampaņas par svarīgām veselības tēmām. Aizvadītajā gadā īpaši tika uzsvērta vēža skrīninga nozīme, notika informatīvās kampaņas par HIV testēšanu, kā arī turpinājās sabiedrības izglītošana par drošu atpūtu pie ūdens, personīgo higiēnu un veselīgu dzīvesveidu. Tāpat aktīvi darbojās Nacionālais veselīgo pašvaldību un veselību veicinošo skolu tīkls, sniedzot pašvaldībām un izglītības iestādēm atbalstu sabiedrības veselības jautājumos.

SPKC turpināja sniegt metodisko atbalstu ārstniecības iestādēm pacientu drošības un ārstniecības kvalitātes jautājumos. Tika paplašināta pacientu pieredzes mērījumu (PREM) veikšana slimnīcās, ieviesti vienoti kvalitātes rādītāji psihiskās veselības aprūpē un uzsākta dzemdību pieredzes analīze, kas sniedz vērtīgu informāciju par veselības aprūpes kvalitātes uzlabošanas iespējām.

Infekcijas slimību uzraudzībā SPKC operatīvi reaģēja uz uzliesmojumiem, nodrošināja epidemioloģiskās izmeklēšanas un veica pretepidēmijas pasākumus. 2024. gadā pieaudzis reģistrēto infekcijas slimību uzliesmojumu skaits, īpaši bērnu uzraudzības un izglītības iestādēs. Tāpat tika veikti pasākumi antimikrobiālās rezistences uzraudzībai un jaunu digitālo rīku ieviešanai infekcijas slimību reģistrācijā.

Turpinājās aktīva starptautiskā sadarbība. SPKC piedalījās Eiropas Savienības un Pasaules Veselības organizācijas projektos, kas vērsti uz sabiedrības veselības un infekcijas slimību uzraudzību, kā arī veselības aprūpes kvalitātes un pacientu drošības pilnveidi. Latvija iesaistījās vairākos nozīmīgos Eiropas kopprojektos, tai skaitā vēža skrīninga un hronisko slimību vadīšanas uzlabošanā, infekcijas slimību datu analīzē un notekūdeņu monitoringa attīstībā, kā arī veselības sekundāro datu apstrādes iespēju pilnveidošanā.

2024. gads ir bijis izaicinājumu pilns, bet tas vienlaikus pierādījis SPKC spēju pielāgoties un strādāt sabiedrības veselības labā. Mēs turpināsim attīstīt sabiedrības veselības uzraudzību, stiprināt epidemioloģisko drošību un īstenot veselības veicināšanas pasākumus, lai panāktu labāku Latvijas iedzīvotāju veselību.

SAĪSINĀJUMI

AIDS	Iegūtais imūndeficīta sindroms - imūndeficīta vīrusu (HIV) pēdējā, dzīvību apdraudošā pakāpe (no angļu val.: <i>Acquired immunodeficiency syndrome</i>)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ECDC	Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (no angļu val.: <i>European Centre for Disease Prevention and Control</i>)
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (no angļu val.: <i>Organization for Economic Co-operation and Development</i>)
EUDA	Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (no angļu val.: <i>European Union Drugs Agency</i>)
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
HIV	Cilvēka imūndeficīta vīruss (no angļu val.: <i>Human immunodeficiency virus</i>)
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NVD	Nacionālais veselības dienests
PVO	Pasaules Veselības organizācija
VI	Veselības inspekcija
LDVC	Latvijas Digitālais veselības centrs
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
HPP	HIV profilakses punkti
VM	Veselības ministrija

Slimību profilakses un kontroles centrs

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centru kā datu avotu. Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti.

Slimību profilakses un kontroles centra 2024. gada publiskais pārskats izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 5. maija noteikumiem Nr. 413 "Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem".

SATURS

Priekšvārds.....	2
Saīsinājumi.....	4
Pamatinformācija	6
1.1. Slimību profilakses un kontroles centra juridiskais statuss	6
1.2. Slimību profilakses un kontroles centra funkcijas	6
1.3. Slimību profilakses un kontroles centra uzdevumi	7
2. SPKC BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	9
2.1. Slimību profilakses un kontroles centra kopējais finansējums un tā izlietojums	9
2.2. Valsts budžeta programmu finansējums un tā izlietojums.....	10
3. PERSONĀLS.....	14
4. SPKC DARBĪBAS REZULTĀTI.....	16
4.1. Darbības virziens – sabiedrības veselības monitorings, neinfekcijas slimību uzraudzība un sabiedrības veselību ietekmējošo faktoru izvērtēšana	16
4.2. Darbības virziens – sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistiskās informācijas iegūšana, apkopošana, apstrāde un analīze	17
4.3. Darbības virziens – metodiskā atbalsta sniegšana ārstniecības iestādēm ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības jautājumos, veselības aprūpes rezultatīvo rādītāju un indikatoru klāstu ārstniecības iestāžu darbības un rezultātu analīzei izstrāde un uzturēšana, valsts organizētā vēža skrīninga programmu vadība	18
4.4. Darbības virziens – veselības veicināšanas pasākumu īstenošanas koordinēšana valsts un reģionālajā līmenī	20
4.5. Darbības virziens – epidemioloģiskās drošības pasākumu nodrošināšana valstī, t.sk. pretepidēmijas pasākumu veikšana infekcijas slimību perēkļos, infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzība un vakcinācijas koordinācija	21
5. SPKC EIROPAS SOCIĀLĀ FONDA PLUS 4.1.2.1. PASĀKUMA PROJEKTS	26
6. SPKC ATVESEĻOŠANĀS FONDA 4.1.1.1. INOVĀCIJAS PROJEKTS.....	27
7. SPKC STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA.....	27
8. SPKC KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	30
9. SPKC 2025. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	31

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Slimību profilakses un kontroles centra juridiskais statuss

SPKC ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas tika izveidota 2012. gada 1. aprīlī saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 21. februāra rīkojumu Nr. 101 "Par Slimību profilakses un kontroles centra izveidošanu un VM un Zemkopības ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu reorganizāciju".

SPKC darbības mērķis ir īstenot valstī sabiedrības veselības politiku epidemioloģiskās drošības un slimību profilakses apakšjomās, kā arī nodrošināt veselības veicināšanas politikas īstenošanu un koordināciju.

SPKC darbību nosaka Ministru kabineta 2012. gada 3. aprīļa noteikumi Nr. 241 "Slimību profilakses un kontroles centra nolikums".

SPKC juridiskā adrese – Dunties iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, Latvija; nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90009756700.

SPKC darbinieki strādā reģionālajās struktūrvienībās Rīgā, Daugavpilī, Rēzeknē, Valmierā, Jelgavā, Jēkabpilī, Liepājā un Ventspilī.

1.2. Slimību profilakses un kontroles centra funkcijas

- izstrādāt uz zinātniskiem pierādījumiem balstītus un labākajai starptautiskajai praksei atbilstošus priekšlikumus veselības aprūpes un sabiedrības veselības politikas veidošanai un sniegt priekšlikumus par šīs politikas prioritātēm;
- veikt neinfekcijas slimību uzraudzību, organizēt slimību profilakses un veselības veicināšanas pasākumus, kā arī izvērtēt faktoros, kuri var ietekmēt iedzīvotāju veselību;
- veikt infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzību, monitoringu un izmeklēšanu;
- organizēt infekcijas slimību profilakses un izplatības ierobežošanas pasākumus, t.sk., pasākumus iedzīvotāju grupās, kas pakļautas paaugstinātam infekciju riskam vai piederīgas īpašām riska grupām;
- koordinēt un pārraudzīt politikas plānošanas dokumentu izpildi epidemioloģiskās drošības apakšjomā;
- iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistikas informāciju;
- veikt sabiedrības veselības monitoringu;
- nodrošināt metodisko atbalstu ārstniecības iestādēm ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības jautājumos;
- izstrādāt un uzturēt veselības aprūpes rezultatīvo rādītāju un indikatoru klāstu ārstniecības iestāžu darbības un rezultātu analīzei;
- sagatavot izstrādājamo klīnisko vadlīniju sarakstu, izvērtēt klīniskās vadlīnijas un nodrošināt to ieviešanas metodisko vadību.
- Nodrošināt valsts organizētā vēža skrīninga programmu vadību.

1.3. Slimību profilakses un kontroles centra uzdevumi

- izstrādāt slimību profilakses un veselības veicināšanas programmas un veikt to īstenošanas metodisko vadību:
  - valsts un reģionālā līmenī koordinēt veselības veicināšanas pasākumu īstenošanu;
  - informēt sabiedrības grupas jautājumos, kas ietekmē veselību un dzīvesveidu;
- nodrošināt infekcijas slimību gadījumu un uzliesmojumu epidemioloģisko izmeklēšanu un pretepidēmijas pasākumu organizēšanu infekcijas slimību perēkļos, veikt epidemioloģisko datu analīzi, riska novērtēšanu, piedalīties ārkārtas situāciju pārvaldīšanā un epidēmijas (pandēmijas) draudu novēršanā;
- plānot iedzīvotāju vakcināciju, apkopot vakcinācijas iestāžu vakcīnu pasūtījumus un pasūtīt vakcīnas no zāļu lieltirgotavām, nodrošināt vakcinācijas monitoringu, statistisko datu apkopošanu un analīzi, veikt vakcinācijas komplikāciju gadījumu monitoringu un epidemioloģisko izmeklēšanu;
- sagatavot informāciju, izstrādāt metodiskos ieteikumus un sniegt metodisko atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām, ārstniecības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, citām juridiskām un fiziskām personām jautājumos, kas saistīti ar epidemioloģisko drošību, slimību profilaksi un veselības veicināšanu;
- iegūt, apkopot, apstrādāt, analizēt, publicēt un izplatīt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājiem nepieciešamo valsts statistisko informāciju (kopsavilkumu) par veselības aprūpes pakalpojumiem, iedzīvotāju veselības stāvokli, infekcijas slimībām, veselības riska faktoriem, sabiedrības veselības problēmām, atkarības slimībām un garīgo veselību;
- plānot, metodiski vadīt, organizēt, koordinēt un veikt pētījumus sabiedrības veselības jomā;
- veidot un attīstīt nacionālo informācijas un monitoringa sistēmu attiecībā uz infekcijas slimībām un koordinēt minētās sistēmas darbību;
- atbilstoši kompetencei sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, privātpersonām, starptautiskajām institūcijām un organizācijām, nodrošinot informācijas un pieredzes apmaiņu, apmācību un kopīgu projektu īstenošanu, pārstāvēt valsts intereses starptautiskajās organizācijās, ES institūcijās un starptautiskajos pasākumos;
- piedalīties normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu sagatavošanā un izvērtēšanā;
- organizēt HIV profilakses punktu darba nodrošinājumam nepieciešamo zāļu un medicīnisko ierīču plānošanu, iepirkšanu, uzglabāšanu, uzskaiti un sadali;
- veidot, uzturēt un papildināt šādas SPKC pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas un datubāzes:
  - Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēmu (VISUMS) un vienoto digitālo epidemioloģisko sistēmu (EPID);
  - iedzīvotāju genoma valsts reģistru;
  - jaundzimušo reģistru;
  - ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistru;
  - veselības aprūpes nozares valsts statistisko pārskatu datubāzi;
  - Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datubāzi;
  - stacionāro gultu fonda izmantošanas datubāzi;

- klīnisko vadlīniju datubāzi;
- vakcīnu un vakcinācijas piederumu pārvaldības informācijas sistēmu.
- nodrošināt CSP, PVO, Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru, ES Statistikas biroju EUROSTAT, OECD un citas Latvijas un starptautiskās institūcijas ar SPKC rīcībā esošo informāciju;
- nodrošināt ES Infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas (EWRS) darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- nodrošināt PVO un ECDC fokālo punktu, kā arī Eiropas epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas (TESSy) koordinatora pienākumu izpildi;
- nodrošināt valsts specializētā centra funkciju dalībai Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulai (EK) Nr. 1920/2006 par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. novembra Regulai (ES) 2017/2101, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1920/2006 attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām (turpmāk – regula 2017/2101);
- nodrošināt informācijas apmaiņu starp Eiropas Informācijas tīkla par narkotikām un narkomāniju (Reitox) valsts specializēto centru, Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un Eiropu par jaunām psihoaktīvām vielām, to atklāšanu un identificēšanu, lietošanu un lietošanas paradumiem, šo vielu izgatavošanu, iegūvi, izplatīšanu un izplatīšanas metodēm, nelikumīgu tirdzniecību un komerciālo, medicīnisko un zinātnisko pielietojumu, kā arī iespējamiem un apzinātajiem riskiem atbilstoši regulai 2017/2101;
- izstrādāt un ārstniecības iestādēm izplatīt metodiskos ieteikumus ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības paaugstināšanai;
- sniegt metodisku atbalstu ārstniecības iestādēm, analizējot ar pacientu drošību saistītus neparedzētus gadījumus;
- uzkrāt datus par veselības aprūpes rezultatīvajiem rādītājiem un indikatoriem un veikt to analīzi;
- izvērtēt valsts organizētā vēža skrīninga, tai skaitā jaunās vēža skrīninga, programmas un sagatavot ieteikumus to pilnveidošanai, kā arī nodrošināt programmu un ieteikumu ieviešanu atbilstoši Eiropas Komisijas vēža skrīninga kvalitātes rekomendācijām;
- sniegt priekšlikumus apmācību, studiju un tālākizglītības programmu pilnveidošanai par valsts organizēto vēža skrīningu.

2. SPKC BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

2.1. Slimību profilakses un kontroles centra kopējais finansējums un tā izlietojums

SPKC 2024. gada kopējais finansējums (valsts budžeta līdzekļu dotācija, ārvalstu finanšu palīdzība, kā arī ieņēmumi no maksas pakalpojumiem) un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 1.

Tabula Nr. 1

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2024. gadā			Faktiskā izpilde, %
		Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR	
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	5 188 360	6 376 093	6 055 443	96
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, t.sk.:	5 366 969	5 390 113	5 188 714	97
1.1.2.	Apakšprogramma „Slimību profilakses nodrošināšana”	4 733 075	4 706 484	4 706 484	
1.1.3.	Apakšprogramma „Veselības veicināšana”	238 715	238 715	238 715	
1.1.4.	Apakšprogramma „Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projektu īstenošana (2021-2027)”.	0	3832	3832	
1.1.5.	Apakšprogramma „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta nodrošināšana”	72 760	72 760	72 760	
1.1.6.	Apakšprogramma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana”	0	65 414	63 103	
1.1.7.	Apakšprogramma „Atvесеjošanās un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”	252 606	252 606	51 345	
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība, t.sk.:	72 760	535 896	530 792	90
1.2.1.	Apakšprogramma „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”	72 760	72 760	67 656	
1.2.2.	Apakšprogramma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana”	0	555 709	505 553	
1.3.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	13 715	13 715	1 014	7,40
2.	Izdevumi (kopā):	5 453 444	5 530 955	5 302 037	96
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	5 036 687	5 718 843	5 596 376	96
2.2.	Kapitālie izdevumi	81 860	129684	128176	99
3.	Finansēšana (kopā):	0	2310	2310	49,80

2.2. Valsts budžeta programmu finansējums un tā izlietojums

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2024. gadam” SPKC budžetu veidoja valsts budžeta programmas:

46.03.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogramma “Slimību profilakses nodrošināšana”. Piešķirtais valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 2;

46.04.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogramma “Veselības veicināšana”. Piešķirtais valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 3;

63.08.00 “Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma “Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projektu īstenošana (2021-2027)”. Apakšprogrammā tiek realizēts 4.1.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem veselības aprūpes, veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, uzlabojot veselības aprūpes sistēmu efektivitāti un izturētspēju” 4.1.2.1. pasākuma “Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” projekta „Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” Piešķirtais valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 4;

70.06.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma “Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”, kas tiek realizēta divos finanšu resursu avotos – dotācija un ārvalstu finanšu palīdzība. Kopējais piešķirtais budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 5;

70.07.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana”. Apakšprogrammas ietvaros tika realizēti trīs projekti. (JACARDI, UNITED4Surveillance, OH4Surveillance (apraksts 8.sadaļā). Kopējie piešķirtie finanšu līdzekļi veidojas no diviem resursu avotiem – dotācija un ārvalstu finanšu palīdzība. Kopējais apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 6;

74.06.00 „Atvēršanās un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma „Atvēršanās un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”. Kopējais apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr. 7.

Tabula Nr. 2

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums budžeta programmas 46.03.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Slimību profilakses nodrošināšana”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	4 707 498	4 734 312	4 902 441	4 870 827
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 706 484	4 720 597	4 888 726	4 869 813
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 014	13 715	13 715	1 014
2.	Izdevumi (kopā):	4 707 751	4 734 312	4 902 441	4 870 574
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	4 585 101	4 652 452	4 772 757	4 742 398

2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	122 650	81 860	129684	128 176
------	-------------------------------	---------	--------	--------	---------

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Slimību profilakses nodrošināšana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2024. gadā plānota 4 888 726 EUR apmērā, bet pašu ieņēmumi plānoti 13 715 EUR, kas kopā ir 4 902 441 EUR. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, 2024. gadā SPKC saņemtā dotācija atbilstoši likumam „Par budžetu 2024. gadam” ir lielāka par 14 113 EUR, kas saistīts ar iestādes budžeta funkciju Papildināšanu.

Tabula Nr. 3

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums budžeta programmā 46.04.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Veselības veicināšana”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	238 715	238 715	238 715	238 715
1.1.	Dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem	238 715	238 715	238 715	238 715
2.	Izdevumi (kopā):	238 715	238 715	238 715	238 715
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	238 715	238 715	238 715	238 715

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Veselības veicināšana” 2024. gada dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 238 715 EUR apmērā. Kopējie faktiskie izdevumi bija atbilstoši plānotajiem. Pārskata periodā tika veiktas visas plānotās aktivitātes Nacionālā Veselīgo skolu tīkla darbības nodrošināšanai un attīstībai, kā arī visi plānotie sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi.

Tabula Nr. 4

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums budžeta programmā 63.08.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma “Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projektu īstenošana (2021-2027)”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	0	0	3 832	3 832
1.1.	Dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem	0	0	3 832	3 832
2.	Izdevumi (kopā):	0	0	3 832	3 832
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	0	0	3 832	3 832

SPKC piedalās Eiropas Sociālā fonda ESF Plus projektu īstenošanā 4.1.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem veselības aprūpes, veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, uzlabojot veselības aprūpes sistēmu

efektivitāti un izturētspēju” 4.1.2.1. pasākuma “Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” projekta „Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” kā sadarbības partneris. 2024. gadā tika veiktas visas paredzētās atbalsta darbības un (vai) aktivitātes ESF Plus mērķa 4.1.2.1. pasākumos. Īsteno pasākumu apraksts minēti starptautiskās sadarbības sadaļā.

Tabula Nr. 5

Valsts budžeta līdzekļu un ārvalstu finanšu palīdzības finanšu līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums budžeta programmas 70.06.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	132 760	145 520	145 520	140 416
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	72 760	72 760	72 760	72 760
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	60 000	72 760	72 760	67 656
2.	Izdevumi (kopā):	132 760	145 520	145 520	129 822
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	132 760	145 520	145 520	129 822

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem tika plānota 72 760 EUR apmērā un ārvalstu finanšu palīdzības finansējums 72 760 EUR apmērā. 2024. gadā sadarbības partneri ieskaitīja mazāku summu nekā plānots, bet visi paredzētie projekta pasākumi un aktivitātes tika īstenotas.

Tabula Nr. 6

Valsts budžeta līdzekļu un ārvalstu finanšu palīdzība finanšu līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums programmas 70.07.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	64 157	0	555 709	505 553
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	11 047	0	92 573	42 417
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	53 110	0	463 136	463 136
2.	Izdevumi (kopā):	63 103	0	358 019	481 609
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	63 103	0	358 019	481 609
IV	<i>Finansēšana</i>	1257		2310	2310

SPKC budžeta apakšprogrammas pasākuma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana” īsteno projektus, kas minēti starptautiskās sadarbības sadaļā.

Tabula Nr. 7

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums budžeta programmas 74.06.00 „Atveseļošanās un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Atveseļošanās un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”

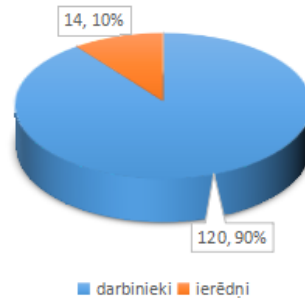
Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2024. gadā		
			Apstiprināts likumā, EUR	Plāns ar izmaiņām, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	51 345	0	529 876	296 101
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	51 345	0	529 876	296 101
2.	Izdevumi (kopā):	51 345	0	529 876	296 101
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	51 345	0	529 876	296 101
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0	0

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Atveseļošanās un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Atveseļošanās un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi” 2024. gada dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 252 606 EUR apmērā. Kopējie faktiskie izdevumi 51 345 EUR. Pārskata periodā tika veiktas plānotās aktivitātes, pētījumu veikšanai. Piešķirtais, bet 2024. gadā neapgūtais finansējums tiks apgūts 4.1.1.1.i investīcijas projekta atlikušajos īstenošanas gados, t.i., līdz 30.06.2026.

3. PERSONĀLS

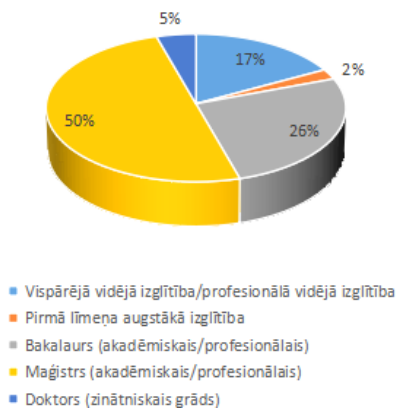
2024. gadā vidējais nodarbināto skaits bija 134 darbinieki, no tiem 14 valsts civildienesta ierēdņi un 120 darbinieki.

**Vidējais darbinieku skaits
2024.gadā**

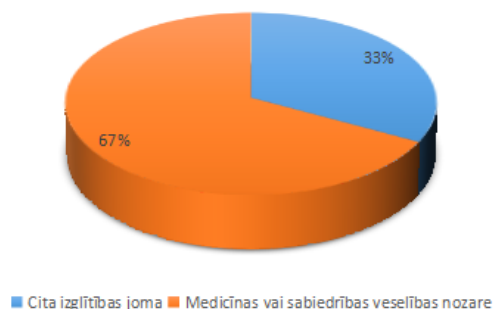

SPKC lielākā vērtība ir augsti izglītoti un profesionāli darbinieki. 83% SPKC darbinieku ir augstākā izglītība, t.sk. 50% ir maģistra grāds un 4% jeb 6 darbiniekiem ir doktora zinātniskais grāds. Atbilstoši SPKC darbības jomai 67% darbiniekiem ir augstākā vai profesionālā vidējā izglītība tieši medicīnas vai sabiedrības veselības jomā.

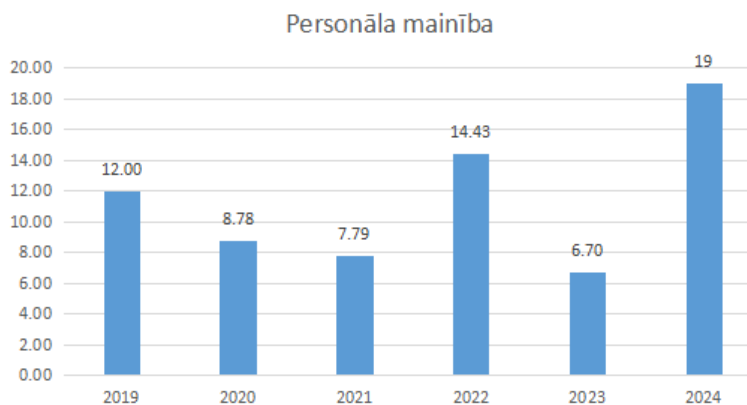
Darbinieku izglītība

Darbinieku izglītība

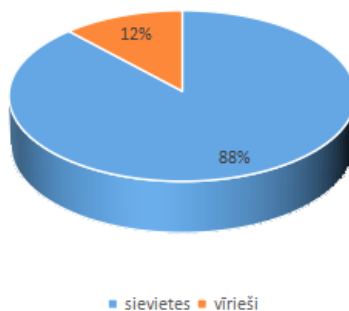

2024. gadā darbu SPKC pārtrauca 27 darbinieki, bet uzsāka darbu 17 darbinieki. Personāla mainība 2024. gadā ir 19%.

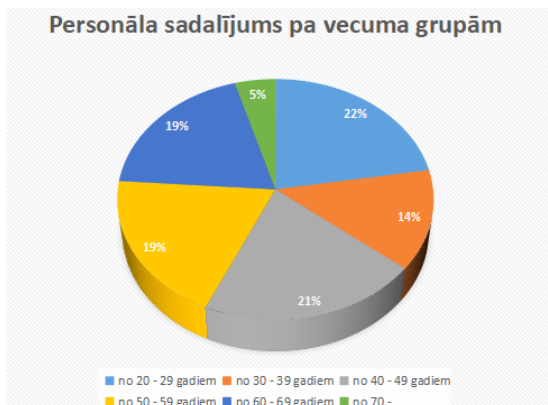

No visiem SPKC darbiniekiem 88% ir sievietes. Visvairāk darbinieku (22 %) ir vecuma grupā no 20 līdz 29 gadiem.

Personāla sadalījums pēc dzimuma

Personāla sadalījums pa vecuma grupām

4. SPKC DARBĪBAS REZULTĀTI

4.1. Darbības virziens – sabiedrības veselības monitorings, neinfekcijas slimību uzraudzība un sabiedrības veselību ietekmējošo faktoru izvērtēšana

1. Sagatavots Latvijas Reģionu veselības profils 2015-2022 un divi pašvaldību veselības profili (Balvu novads 2015-2023 un Bauskas novads 2015-2022).
2. Izvēsta sabiedrības veselības statistikas un pētījumu datu interaktīva attēlošana; sagatavotas, publicētas un aktualizētas datu vizualizācijas: interaktīvi datu paneļi (*dashboards*) par dažādām tēmām (mirstība, reproduktīvā veselība, traumas, psihiskā veselība, cukura diabēts, atkarību izraisošo vielu lietošana un tās sekas, veselību ietekmējošie paradumi, pacientu ziņotā pieredze, pacientu drošības kultūra).
3. Sagatavoti un SPKC mājaslapā publicēti:
  - 3.1. tematiskais ziņojums [“Bērnu un pusaudžu veselība Latvijā”](#) (informatīvs kopsavilkums par 7-15 gadus vecu bērnu un pusaudžu veselību);
  - 3.2. tematiskais ziņojums “Smēķēšanas izplatība Latvijā. Tabakas izstrādājumu, elektronisko smēķēšanas ierīču un tabakas aizstājējproduktu lietošanas paradumi, aprīte un kontrole Latvijā 2. izdevums”;
  - 3.3. tematisks datu apkopojums par mirstību ārējo nāves cēloņu dēļ 2019.-2023. gadā.
4. Iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījumu jomā paveiktais:
  - 4.1. PVO Starptautiskā jauniešu smēķēšanas pētījuma Latvijā 2023./2024.m.g. aptauja: savākti dati, nosūtīti apstrādei ASV Slimību profilakses un kontroles centram (CDC).
  - 4.2. Skolēnu veselības paradumu pētījuma 2022./2023.m.g. aptauja: veikta datu savākšana un analīze, sagatavots un mājaslapā publicēts ziņojums.
  - 4.3. Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījuma 2024. gada aptauja: savākti dati un sagatavots tehniskais ziņojums.
  - 4.4. Eiropas skolu aptaujas projekta par alkoholu un citām narkotiskajām vielām pētījums: pabeigts datu savākšanas process.
  - 4.5. Atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatības pētījums: uzsākts datu savākšanas process.
  - 4.6. Organizēta pētījuma veikšana ESCAPE projektā “Narkotisko un psihotropo vielu atlikumu masspektrometriska identifikācija vienreizējās lietošanas šļircēs 2024” un SCORE projekta ietvaros kanalizācijas notekūdeņu narkotiku pētījumā, kā arī Eiropas interneta aptauja par narkotikām.
  - 4.7. Pētījuma “HIV un asociēto faktoru izplatība injicējamo narkotiku lietotāju [vidū](#)” ziņojums publicēts mājaslapā.
5. Organizētas jauno psihoaktīvo vielu ķīmijas ekspertu darba grupas sēdes, sagatavoti un VM iesniegti priekšlikumi normatīvo aktu grozījumam, papildinot un pilnveidojot kontrolējamo vielu sarakstus ar jaunām ģenēriskajām formulām un narkotiskām vielām (Likums par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību), izdoti divu jauno psihoaktīvo vielu pagaidu aizliegumu administratīvie akti
6. Nodrošināta pakalpojuma “Konsultatīvais tālrunis smēķēšanas atmešanai (67037333)” darbība, paplašinot tā darbību- konsultatīvā palīdzība arī citu vielu lietošanas problēmu gadījumos.
7. Sniegts metodiskais vadības un informatīvais atbalsts VM Eiropas Sociālā fonda Plus Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadam 4.1.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem veselības aprūpes, veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, uzlabojot veselības aprūpes sistēmu efektivitāti un izturētspēju” 4.1.2.1. pasākuma “Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” projektu „Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Nr. 4.1.2.1/1/24/I/001) īstenošanā 2024. gadā

- ietvaros attiecībā uz pētījuma par Latvijas jauniešu bērībā gūto nelabvēlīgo pieredzi iepirkumu (tehniskās specifikācijas sagatavošana) un atkarības profilakses intervenci.
8. Sniegts metodiskais vadības un informatīvais atbalsts VM ESF 9.2.4.1. pasākuma projekta Nr. 9.2.4.1/16/I/001 „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” ietvaros par 10 pakalpojuma līgumiem veselības veicināšanas un slimību profilakses aktivitāšu un programmu īstenošanā (t.sk. nodevumu izskatīšana un novērtēšana).
  9. Nodrošināta SPKC pārstāvju dalība ESF 9.2.4.2. pasākuma “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei” projektu īstenošanas uzraudzībā 14 novadu pašvaldībās (t.sk. 5 klātienes pasākumu uzraudzībā) ESF 9.2.4.1. pasākuma projekta Nr. 9.2.4.1/16/I/001 „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” ietvaros.
  10. Organizēta cenu aptauja (t.sk. dokumentācijas izstrāde, piedāvājumu vērtēšana, lēmumu pieņemšana, pakalpojuma līguma slēgšana u.tml.) par semināra organizēšanu sabiedrības veselības jautājumos, kā arī sniegts metodiskais vadības un informatīvais atbalsts pakalpojuma līguma izpildē (t.sk. pasākuma īstenošanā, nodevuma izskatīšanā un novērtēšanā).
  11. Izsniegtas 9 atļaujas medicīniskajos dokumentos fiksēto pacienta datu izmantošanai pētījumos.
  12. Nodrošināta dalība starpinstitūciju uzvedības korekcijas programmas personām, kas sodītas par transportlīdzekļa vadīšanu apreibinošu vielu ietekmē, grupu nodarbību organizētāju atlases komisijā, un veikta uzvedības korekcijas programmas grupu nodarbību organizētāju pieteikumu izvērtēšana un atlase.

4.2. Darbības virziens – sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistiskās informācijas iegūšana, apkopošana, apstrāde un analīze

1. Nodrošināta nepārtraukta Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra darbība:
  - 1.1. Nodrošināta atbalsta funkcija 100 sistēmas PREDA lietotājiem par C hepatīta un HIV/AIDS pacientu datu ievadi un aktualizēšanu. Veikta lietotāju apmācība darbam ar sistēmu PREDA.
  - 1.2. Nodrošināta Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra metodiskā vadība:
    - 1.2.1. Sadarbībā ar NVD, profesionālajām organizācijām un ZZDats nodrošināta Vēža pacienta kartes darbības uzsākšana NVD Vienotās veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā (turpmāk – Veselības informācijas sistēma).
    - 1.2.2. Veikti grozījumi Pacientu tiesību likumā par SPKC tiesībām personalizētu datu apstrādei sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistiskās informācijas iegūšanai, apkopšanai, apstrādei un analizēšanai (13.06.2024.)
    - 1.2.3. Nodrošināta automātiska NVD Veselības informācijas sistēmas Vēža pacienta kartes datu saņemšana reizi diennaktī, izmantojot lietojumprogrammas saskarnes servisu. Qlik Sense biznesa datu analītikā izstrādāts informatīvs panelis vēža pacienta karšu pārraudzībai - iesniegto karšu skaits pa mēnešiem; SPKC pārbaudīto (apstiprināto/noraidīto) karšu skaits u.c. rādītāji.
    - 1.2.4. Nodrošināta sadarbība ar ārstniecības iestādēm par SPKC veikto datu kvalitātes pārbaudes rezultātiem ārstniecības iestāžu iesniegtajās Vēža pacienta kartēs, kā arī metodiskiem jautājumiem informācijas sniegšanai.
    - 1.2.5. Sadarbībā ar ārstniecības iestādēm nodrošināta datu kvalitāte un pilnīgums Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrā par pacientiem, kuriem diagnosticēts C hepatīts un par pacientiem, kuriem diagnosticēta HIV infekcija vai saslimšana ar AIDS.
    - 1.2.6. SPKC kompetences ietvaros nodrošināta sadarbība ar ārstniecības iestādēm par datu kvalitāti un pilnīgumu (t.sk. apkārtrakstu sagatavošana un sadarbība personificētu pacientu datu līmenī) par datu sniegšanu Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistram NVD Veselības informācijas sistēmā.

- 1.2.7. Sadarbībā ar Latvijas Psihiatru asociāciju, Latvijas Bērnu psihiatru asociāciju, VM un NVD veikta Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes monitorēšanas sistēmas datu analīze par pacientiem ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, novērtēta to aptvere un datu kvalitāte. Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrā par pacientiem, kuriem diagnosticēti psihiski un uzvedības traucējumi. SPKC sadarbībā ar iesaistītajām pusēm ir sagatavojis ziņojumu "Reģistra darbība un priekšlikumi statistikas datu iegūšanai" un iesniedzis izvērtēšanai VM 22.04.2024.
2. Nodrošināta no NVD Veselības informācijas sistēmas saņemto nepersonalizēto datu iekļaušana Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrā.
  3. Apkopoti un analizēti statistikas kvalitātes prasībām atbilstošie Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra dati, nodrošināti valsts un starptautisko institūciju, pašvaldību un citu organizāciju statistiskās informācijas pieprasījumi.
  4. Nodrošināta datu aktualizēšana un papildināšana Latvijas Atvērto datu portālā, ~~uzsākta~~ turpināta pakāpeniska oficiālās statistikas publicēšana Oficiālās statistikas portālā.
  5. Papildināta un pilnveidota Veselības statistikas datubāze, kas tiešsaistē nodrošina veselības statistikas datu publicēšanu lietotājiem ērtā un draudzīgā veidā un kurā ir pieejama informācija par iedzīvotāju veselību, mātes un bērna veselību, veselības aprūpi, mirstību, iedzīvotāju veselību ietekmējošiem paradumiem, veselības aprūpes iznākumu un pacientu drošību.
  6. Nodrošināta gēnu donoru datu aktualizācija Iedzīvotāju genoma valsts reģistrā, kā arī nodrošināts datu apmaiņas process ar Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centru.
  7. Veiktas ārstniecības personu, rezidentu un medicīnas studentu apmācības SSK-10 (*Starptautiskā statistiskā slimību un veselības problēmu klasifikācija, 10. Izdevums*) pielietošanā un medicīnisko nāves cēloņu apliecību izrakstīšanā.
  8. Nodrošināta Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Fizisko personu reģistra un SPKC Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datubāzes starpsistēmu integrācija.
  9. Nodrošināta Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Fizisko personu reģistra un Jaundzimušo reģistra starpsistēmu integrācija jaundzimušo personas kodu ieguvei.
  10. Nodrošināta SPKC Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datubāzes un NVD Veselības informācijas sistēmas starpsistēmu integrācija nāves pamatcēloņa datu nodošanai.

4.3. Darbības virziens – metodiskā atbalsta sniegšana ārstniecības iestādēm ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības jautājumos, veselības aprūpes rezultatīvo rādītāju un indikatoru klāstu ārstniecības iestāžu darbības un rezultātu analīzei izstrāde un uzturēšana, valsts organizētā vēža skrīninga programmu vadība.

1. Turpināts darbs pie ārstniecības iestāžu sniegto pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes novērtēšanas indikatoru izstrādes, t.sk. aprēķināti ārstniecības iestādes sniegto pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes novērtēšanas indikatori (stacionāros) un rezultāti publicēti Veselības statistikas datubāzē.
2. Aktualizēta un papildināta datu noliktava ar pseidonimizētiem datiem no SPKC, NVD un NMPD (aktualizēts sadarbības līgums starp SPKC, NVD, NMPD, VI un LDVC). Nodrošināta veselības aprūpes rādītāju aprēķināšana, izmantošana situācijas analīzē, agregētu datu sniegšana atbilstoši pieprasījumiem, kā arī no sistēmas sniegti pseidonimizēti dati 4 pētījumiem.
3. Piedaloties VM ESF 9.2.3. pasākuma projektā Nr. 9.2.3.0/15/I/001 „Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros”, veikta izstrādātāju iesniegto klīnisko algoritmu, klīnisko ceļu un indikatoru bērnu aprūpes jomā, perinatālā perioda aprūpes jomā, bērnu psihiskās veselības jomā un onkoloģijā izskatīšana, akceptēšana un publicēšana SPKC mājaslapā.

4. Izstrādāti informatīvie materiāli un noorganizētas sanāksmes ar ārstniecības iestāžu pārstāvjiem par pacientu drošības un ārstniecības kvalitātes jautājumiem.
  - 4.1. SPKC mājaslapā publicētas 2 infografikas: “8 soļi, lai jūsu uzturēšanās slimnīcā būtu droša” un “Korekta pacienta identifikācija”.
  - 4.2. Sadarbībā ar RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centru izveidoti 3 video materiāli par pacientu identifikāciju, kas publicēti arī SPKC mājaslapā.
  - 4.3. Notikušas 3 Pacientu drošības un veselības aprūpes pilnveides darba grupas sanāksmes, kurās prezentētas un diskutētas dažādas jomas aktualitātes.
5. Turpināta un pilnveidota pacientu pieredzes mērījumu (PREM) ieviešana slimnīcās, kā rezultātā pacientu pieredzes mērījumu uzkrāšanā iesaistījušās ap 40% slimnīcu (2023. gadā vēl pievienojās 2 slimnīcas – viena IV un viena III līmeņa):
  - 5.1. SPKC mājaslapā Statistikas un pētījumu datu vizualizācijas sadaļā pieejami kopējie dati par pacientu ziņoto pieredzi galvenajās jomās – cieņa; komunikācija; kopīga lēmuma pieņemšana; izrakstīšanās u.tml.). Datus atspoguļoti “TOP BOX” rezultāti jeb respondentu īpatsvars, kuri uz pacientu ziņotās pieredzes jautājumu snieguši atbildi visaugstāk novērtētajā vai vēlamajā kategorijā. Jo augstāks ir pozitīvās pieredzes atbildes rādītājs, jo vairāk pacientu saņēmuši labāko pieredzi.
  - 5.3. Sadarbībā ar Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centru ieviesta psihiskās veselības pakalpojumu kvalitātes novērtēšana pēc vienotiem principiem ar PIPEQ-OS instrumentu (*Psychiatric Inpatient Patient Satisfaction Questionnaire on site – PIPEQ-OS*), kas ir pacientu ar psihiskām saslimšanām stacionārās aprūpes pacientu pieredzes aptauja stacionāra nodaļā.
  - 5.4. Sadarbībā ar Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centru uzsākta pacientu ziņotās pieredzes datu vākšana pēc vienotiem principiem ar Čarlstona aptauju (*The Charleston Psychiatric Outpatient Satisfaction Scale – CPOSS*) ambulatoriem pacientiem.
  - 5.5. Sadarbībā ar Veselības ministriju un Latvijas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijas pārstāvjiem uzsākta aptauja slimnīcās par dzemdību pieredzes noskaidrošanu atbilstoši PVO kritērijiem.
  - 5.6. Veikta Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes monitorēšanas sistēmā pieejamo valsts organizētā krūts, dzemdes kakla un kolorektālā vēža skrīninga procesa datu analīze un identificēti pilnveidojamie procesi.
  - 5.7. Organizētas darba sanāksmes ar iesaistītajām pusēm - NVD, VM, ārstu profesionālajām asociācijām par vēža skrīninga programmas darbības pilnveidošanu un vēža skrīninga programmu indikatīvo rādītāju nodrošināšanu atbilstoši starptautisko vēža izpēti institūciju prasībām.
  - 5.8. Kompetences ietvaros nodrošināta sadarbība ar VM un NVD par vēža skrīninga reģistra darbības tehniskā risinājuma “Nacionālā līmeņa valsts organizētā vēža skrīninga programmu centralizētas platformas izveides novērtējums” NVD iepirkuma noteikumu sagatavošanas.
  - 5.9. Izstrādāts dzemdes kakla vēža skrīninga programmas pacienta ceļš un tā apraksts.
  - 5.10. Uzsākts darbs Erasmus Universitātes Medicīnas centra mācību programmā “EU-TOPIA” par kolorektālā vēža skrīninga ceļa kartes izstrādi, darbs tiks turpināts 2025. gadā atbilstoši EU-TOPIA darba plānojumam.
6. Starptautiskās pacientu drošības dienas (17. septembris) ietvaros (tēma "Pacientu iesaiste pacientu drošībā") SPKC atbilstoši PVO rekomendācijām un izvirzītajai tēmai, organizēja diskusiju "Komunikācijas nozīme pacientu drošības un pieredzes uzlabošanā" ar jomas speciālistiem.
7. Pacientu drošības kultūras mērīšana slimnīcās:
  - 7.1. Realizēta Pacientu drošības kultūras aptauja slimnīcās (piedalījās 23 iestādes, t.sk. 16 no tām piedalījās arī 2022. gada aptaujā).
  - 7.2. Slimnīcām nosūtīt viņu datus, gatavi aprēķini, t.sk. salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un vidējo Latvijas rādītāju; kā arī noorganizēta online sanāksme, kur slimnīcu pārstāvji tika iepazīstināti

ar kopējiem metodoloģiskajiem principiem un ar saņemto datu failu, to aprēķiniem, pielietojumu.

- 7.3. Starptautiskā konferencē par Latvijas un pasaules pieredzi veselības aprūpes kvalitātes paaugstināšanā "Cilvēks – Latvijas veselības nozares vērtība", ko organizēja VM ar SPKC iesaisti, tika prezentēti PREM rezultāti "Pacientu drošības kultūras loma veselības aprūpē".
- 7.4, SPKC mājaslapā izveidota sadaļa "Pacientu drošības kultūra", kurā publicēta aktuālā informācija.

4.4. Darbības virziens – veselības veicināšanas pasākumu īstenošanas koordinēšana valsts un reģionālajā līmenī

1. Organizēti veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi:
  - 1.1. Īstenoti 230 izglītojoši pasākumi bērniem, lai veicinātu dzeramā ūdens lietošanu. Kopā izglītojošajos pasākumos piedalījās 4057 8-12 gadus veci bērni.
  - 1.2. Īstenoti 170 izglītojoši pasākumi pusaudžiem (10.-12.klase) par onkoloģisko slimību profilaksi. Kopā izglītojošajos pasākumos piedalījās 3323 dalībnieki.
  - 1.3. Īstenoti 254 izglītojoši pasākumi bērniem par personīgo higiēnu. Kopā izglītojošajos pasākumos piedalījās 5094 dalībnieki.

2. Organizētas sabiedrības informēšanas kampaņas:

2.1. Par vēža skrīningu "Atrodi laiku, lai dzīvotu ilgāk!". Kampaņas ietvaros notikusi telefonakcija ar sabiedrībā zināmu cilvēku piedalīšanos un atklāšanas pasākums, veikta aktīvāko ģimenes ārstu prakšu nominēšana un apbalvošana, sadarbībā ar "Misija Nulle" izsūtīta informatīva vēstule darba devējiem par vēža skrīningu un aicinājums piešķirt brīvu laiku darbiniekiem skrīninga veikšanai, publicēti izglītojoši raksti interneta portālos un žurnālos, eksperti piedalījušies raidījumos radio un TV, izvietota reklāma dažādos kanālos, izveidota elektroniska avīze veselības aprūpes speciālistiem par kampaņas aktualitātēm, ar padomjiem, kā mudināt pacientu veikt vēža skrīningu un praktisku informāciju.

2.2. Par HIV testēšanu "Vai viss ir tik labi, kā izskatās? Veic HIV testu!". Kampaņas ietvaros īstenoja socioloģiskā aptauja par iedzīvotāju zināšanām un attieksmi par HIV un HIV testa veikšanu; Latvijas augstskolās izvietots informatīvs stends ar mērķi informēt sabiedrību par HIV eksprestesta veikšanas iespējām HIV profilakses punktos, TC Rīga Plaza izvietota testēšanas kabīne, kurā notestēti 132 cilvēki, publicēti informatīvi ekspertu viedokļraksti, īstenoja sadarbības ar influenceriem, reklamējot HIV eksprestesta veikšanu, u.c.

3. Sagatavoti un izplatīti informatīvi materiāli, kas publicēti arī SPKC mājaslapā:
  - 3.1. Brošūras, bukleti, infolapas, plakāti, pastkartes par dažādiem ar veselības veicināšanu un slimību profilaksi saistītiem jautājumiem: piemēram, materiāls vīriešiem un sievietēm par pieejamajiem vēža skrīningiem, materiāls ārstniecības personām par sarunas veidošanu ar pacientu par vēža skrīningu, materiāli par B hepatītu, HIV infekciju, par vakcināciju grūtniecības laikā u.c.
  - 3.2. Infografikas – piemēram, par tādām tēmām, kā vēža skrīnings, drošas peldvietas izvēle, bērnam drošs pagalmis, par piesardzības pasākumiem karstajā laikā u.c.
4. Nodrošināta Nacionālā Veselīgo pašvaldību tīkla darbības koordinēšana. Sagatavots „Gada pārskats par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību Latvijā 2023. gadā”, kurā arī iekļauts pašvaldību īstenoto pasākumu un pieredzes apkopojums. 2024. gadā tīklā darbojas visas Latvijas pašvaldības. Notikusi tīkla akreditācija Pasaules Veselības organizācijas Veselīgo pilsētu programmā, saņemts akreditācijas apliecinājums. Īstenotas apmācības un kapacitātes celšana tīkla koordinatoriem par aktuāliem jautājumiem, piemēram, par sabiedrības veselības analīzes veikšanu pašvaldībā, vēža profilaktisko pārbaužu jeb skrīninga jautājuma aktualizēšana (domnīcas rīkošana par pašvaldību iesaisti), kā arī par vides veselības jautājumiem. Īstenots pieredzes apmaiņas brauciens uz Ādažu

- novada pašvaldību par peldvietu drošības jautājumiem. Regulāri tika veidotas un izsūtītas tematisko veselības dienu informācijas pakotnes un izstrādātas vairākas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla ziņu lapas.
5. Nodrošināta Nacionālā Veselību veicinošo skolu tīkla darbība. Līdz 2024. gada beigām tīklā iesaistījušās 124 izglītības iestādes, tai skaitā 23 pirmsskolas izglītības iestādes. Īstenotas apmācības tīkla koordinatori par aktuāliem jautājumiem, piemēram, par izglītības iestādes darbinieku psihiskās veselības veicināšanu un pret pedagogiem vērstās vardarbības profilaksi; par atkarību izraisošo vielu lietošanas un procesu atkarību profilaksi izglītojamajiem. Organizēts NVVST pieredzes apmaiņas brauciens Dagdas vidusskolā par tēmu "Izglītojamo talantu attīstība, dalība izglītības iestādes un kopienas kultūras un veselību veicinošos pasākumos labbūtības veicināšanai". Izstrādāts atbalsta materiāls izglītības iestāžu darbiniekiem "Palīgs veselības veicināšanas un slimību profilakses aktivitāšu īstenošanai izglītības iestādēs". Regulāri tika veidotas un izsūtītas tematisko veselības dienu informācijas pakotnes un cita ar veselību, tās veicināšanu un slimību profilaksi saistīta informācija.
  6. Organizēti HIV profilakses pasākumi:
    - 6.1. Koordinēta HIV profilakses punktu (turpmāk – HPP) darbība Latvijas pašvaldībās. 2024. gadā Latvijā darbojās 27 HPP 17 pašvaldībās.
    - 6.2. Turpināta mobilās vienības darbība Rīgā un Pierīgā.
    - 6.3. Turpināts īstenot atbalsta pasākumus riska uzvedības grupām pozitīva HIV, hepatīta B un C eksprestesta gadījumā. Pakalpojums tiek veikts sadarbībā ar NVO, kas nodrošina atbalsta personu pakalpojumus, lai persona ar aizdomām par inficēšanos nonāktu pie ārstniecības personas.
    - 6.4. Veiktas individuālas metodiskas un praktiskas apmācības un konsultācijas 18 HPP darbiniekiem.
    - 6.5. Koordinētas aktivitātes HPP Pasaules Tuberkulozes dienas, Pasaules Hepatīta dienas, HIV testēšanas nedēļu un Pasaules AIDS dienas ietvaros. Veiktas izbraukuma testēšanas Saeimā, Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā, u.c.
    - 6.6. Nodrošināta HPP darbam nepieciešamo zāļu un medicīnisko ierīču plānošana iepirkšana, uzglabāšana, uzskaitē un sadale.
    - 6.7. Īstenotas HPP darbinieku apmācības par to, kā runāt ar nemotivētu klientu un veicināt līdzestību, par aktualitātēm Latvijā, kas saistītas ar narkotisko vielu lietošanu, kā arī notika regulāras ikmēneša sanāksmes par aktuāliem darba jautājumiem.
    - 6.8. Sniegti kaitējuma mazināšanas pakalpojumi HIV inficēšanās riska grupu iedzīvotājiem SPKC HIV/AIDS konsultāciju kabinetā Klijānu ielā 7, Rīgā.

4.5. Darbības virziens – epidemioloģiskās drošības pasākumu nodrošināšana valstī, t.sk. pretepidēmijas pasākumu veikšana infekcijas slimību perēkļos, infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzība un vakcinācijas koordinācija

1. Epidemioloģiskās drošības pasākumi:
  - 1.1. Veikti pasākumi epidemioloģiskās drošības sistēmas optimizācijai un attīstībai t.sk.:Sniegti priekšlikumi normatīvo aktu grozījumu projektiem, t.sk.:
    - Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumos Nr. 7 "Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība", t. sk., lai stiprinātu antimikrobiālās rezistences uzraudzību, veicinātu elektronisko paziņojumu par infekcijas slimību gadījumiem ieviešanu, uzlabotu infekcijas slimību izraisītāju laboratorisko identificēšanu un aktualizētu reģistrācijai pakļauto infekcijas slimību sarakstu;

- Ministru kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumos Nr. 330 „Vakcinācijas noteikumi”, t. sk., lai veicinātu racionālo par valsts līdzekļiem iepirkto vakcīnu izlietojumu;
  - Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumos Nr. 948 “Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem”, t. sk. lai aktualizētu gripas monitoringa kārtību un precizētu gripas epidēmijas noteikšanas kritērijus;
  - Ministru kabineta 2008. gada 5. augusta instrukcijā Nr.12 “Instrukcija par atbildīgo institūciju rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, ja ir aizdomas, ka tas satur sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas, kā arī ja konstatētas terora akta pazīmes”, lai precizētu darbības, kas jāveic, ja ir aizdomas par bīstamas bioloģiskas vielas (patogēna) klātbūtni;
- 1.2. vakcīnu aprites (plānošanas un pasūtīšanas) un vakcinācijas datu pārvaldības uzlabošanai nodrošināta digitālo risinājumu ieviešanas uzraudzība, t. sk. vakcinācijas informācijas kvalitātes un pilnīguma uzraudzība, metodiskais atbalsts vakcinācijas iestādēm;
  - 1.3. nodrošināta vienotās digitālās epidemioloģiskās sistēmas (EPID) darbība Covid-19 gadījumu uzraudzībai;
  - 1.4. veicināta elektroniskā steidzamā paziņojuma izmantošana profesionāļu darbā (kopumā 2024. gadā saņemti 3015 elektroniskie steidzami paziņojumi par infekcijas slimību gadījumiem, ko SPKC sniedza 586 unikālas ārstniecības iestādes);
1. 2. 2. Veikti SPKC kompetencē esošie epidemioloģiskās drošības pasākumi kā infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība, monitorings un infekcijas slimību kontroles pasākumi infekcijas slimību perēkļos, t. sk. nodrošināta:
    - 1.4.1. infekcijas slimību gadījumu reģistrācija, epidemioloģiskā izmeklēšana, sabiedrības veselības riska novērtēšana un nepieciešamo pretepidēmijas pasākumu organizēšana infekcijas slimību perēkļos, operatīva un retrospektīva epidemioloģiskās uzraudzības datu analīze;
    - 1.4.2. operatīva reaģēšana uzliesmojumos un sabiedrības veselības apdraudējuma situācijās:
      - 2024. gadā tika reģistrēti un epidemioloģiski pārvaldīti 96 uzliesmojumi ar 5 un vairāk saslimušajiem, 45 no tiem bija akūtas zarnu infekcijas uzliesmojumi, 36 garā klepus izraisīti uzliesmojumi, 15 vējbaku uzliesmojumi. Salīdzinot ar 2023. gadu (kopā 70), uzliesmojumu skaits palielinājās par 37%. Lielākais skaits grupveida saslimšanas gadījumu tika reģistrēts un pārvaldīts bērnu uzraudzības un izglītības iestādēs. Biežākie zarnu infekcijas slimību etioloģiskie cēloņi šajos gadījumos bijuši norovīrusi, rotavīrusi un salmonellas. Visos gadījumos SPKC ir veicis epidemioloģisko izmeklēšanu un organizēja nepieciešamos pretepidēmijas pasākumus;
      - informācijas apmaiņa ar Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīm par sabiedrības veselības apdraudējumiem un veicamajiem pasākumiem, izmantojot Agrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu (EWRS), kopumā izskatot ES dalībvalstu 171 ziņojumu (97 ziņojumi un 74 selektīvie ziņojumi). SPKC ievietoja EWRS sistēmā 15 selektīvos ziņojumus, t.sk. 6 par Leģionāru slimības gadījumiem, 4 par tuberkulozes gadījumiem, 3 par epidēmiskā parotīta gadījumiem, 1 par hepatīta A gadījumu un 1 ziņojumu par masalām;
      - 2024. gadā reģistrēti 6 difterijas gadījumi, ieskaitot grupālo gadījumu ar 4 difterijas gadījumiem; visos gadījumos tika organizēti nepieciešamie pretepidēmijas pasākumi.
3. 3. gripas un citu akūtu augšējo elpceļu infekciju monitoringa veikšana valstī, iegūstot epidemioloģiskās uzraudzības datus no monitoringā iesaistītajiem stacionāriem, ģimenes ārstu praksēm un Nacionālās

mikrobioloģijas references laboratorijas (RAKUS). Sagatavots un publicēts 31 nedēļas pārskats par monitoringa datu analīzi (<https://www.spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/infekcijas-slimibas/epidemiologijas-bileteni1/gripa-un-aaei>);

- 1.4.3. ērcu aktivitātes un inficētības monitoringa, kā arī poliovīrusu un citu enterovīrusu cirkulācijas monitoringa veikšana.
  - 1.4.4. koordinēta vakcīnu aprīte, lai nodrošinātu vakcīnu pieejamību ārstniecības iestādēs un vakcinācijas procesa nepārtrauktību, t.sk., organizējot riska grupu sezonālo vakcināciju pret Covid-19 un gripu;
  - 1.4.5. veikta epidemioloģiskās uzraudzības un vakcinācijas datu apkopošana un analīze. Sagatavoti pārskati par infekcijas slimību un iedzīvotāju vakcinācijas statistikas pārskati un dati ievietoti Veselības statistikas datubāzē (PxWeb). Imunizācijas līmeņa un savlaicīguma analīze tika veikta 31 indikatīvajās pozīcijās <https://www.spkc.gov.lv/lv/parskats-par-imunizaciju>. Sagatavots pārskats par HIV infekcijas un AIDS epidemioloģisko situāciju Latvijā <https://www.spkc.gov.lv/lv/infekcijas-slimibas> 2017. – 2022. gadā, pārskats par atsevišķām infekcijas slimībām, parazitārajām slimībām 2023. gadā <https://www.spkc.gov.lv/lv/infekcijas-slimibas-un-imunizacija>. Atjaunotas datu vizualizācijas: <https://www.spkc.gov.lv/lv/infekcijas-slimibu-statistikas-vizualizacija>
2. 2. Veikts metodiskais darbs par infekcijas slimību profilakses, epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas jautājumiem ārstniecības personu zināšanu pilnveidošanai. Veikta regulāra sabiedrības informēšana plašsaziņas līdzekļos par infekcijas slimību aktualitātēm un nepieciešamajiem piesardzības pasākumiem.
3. SPKC mājaslapā (<https://www.spkc.gov.lv/lv/profesionali/infekcijas-slimibas1/arstniecibas-personam>) regulāri atjaunota informācija ārstniecības personām un iedzīvotājiem par infekcijas slimību aktualitātēm, profilakses, epidemioloģiskās uzraudzības un pretepidēmijas pasākumiem, t. sk. gripas un Covid-19 epidemioloģiskās kontroles un profilakses pasākumiem, uzliesmojumiem Latvijā un Eiropā, ērcu aktivitāti un piesardzības pasākumiem, par valsts apmaksāto vakcināciju pret cilvēka papilomas vīrusa infekciju, ērcu encefalītu, gripu u. c.
4. Sagatavoti un izsūtīti ārstniecības iestādēm un profesionālajām ārstu asociācijām metodiskie materiāli un ieteikumi par infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības, diagnostikas, profilakses pasākumiem, t. sk. par:
- infekcijas slimību un infekcijas slimību izraisītāju reģistrācijas kārtību;
  - lēmuma pieņemšanas algoritmu pacientiem testēšanai uz legionelozi ambulatorajā praksē ar neskaidras etioloģijas pneimoniju;
  - hipervirulento *Klebsiella pneumoniae* un tās rezistenti pret antibiotikām;
  - izmaiņām epidemioloģiski nozīmīgo baktēriju uzskaites pārskatā;
  - garā klepus diagnostiku;
  - pneimoniju un *Mycoplasma pneumoniae* izplatību;
  - gripas un akūtu augšējo elpceļu infekciju monitoringu;
  - gripas monitoringā iesaistīto ārstniecības un izglītības iestāžu noteikšanu 2024.-2025. gada gripas epidēmiskajai sezonai;
  - gripas, SARS-CoV-2, respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) un citu elpceļu infekcijas izraisītāju laboratorisko monitoringu;
  - gripas epidēmijas sākumu;
  - putnu gripu un testēšanas kārtību;
  - masalu aktualitātēm;
  - A hepatīta izplatību un profilaksi;
  - pretgripas vakcināciju 2024.-2025. gada sezonā;

- par senioru vakcināciju pret Covid-19 un informācija par vakcinācijas pret Covid-19 efektivitāti un ECDC apsvērumiem par vakcināciju pret Covid-19 infekciju;
- vakcināciju pret ērcu encefalītu balstvakcinācijas intervāla palielināšana no 5 gadiem uz 10 gadiem;
- valsts apmaksāto bērnu vakcināciju pret ērcu encefalītu 2024. gadā;
- vakcinācijas faktu digitalizāciju no 2024. gada;
- ieteikumiem ārstniecības iestādēm par vakcīnu pasūtīšanu, saņemšanu un vakcīnu atlikumu pārraudzību 2024.-2025. gadā;
- iedzīvotāju grupu paplašināšanu vakcinācijai pret gripu;
- pērtiķu baku uzraudzības un epidemioloģiskās kontroles pasākumiem t. sk. ieteikumi ārstniecības personām par pērtiķu baku epidemioloģiskās kontroles pasākumiem;
- poliomiēlītu, Marburgas vīrusu, holēru, Oropouche vīrusu, metapneimovīrusu, seksuāli transmisīvo infekciju tendencēm Eiropā, balstoties uz ECDC un citiem sniegtajiem signāliem par sabiedrības veselības apdraudējumiem un ieteikumiem sagatavota informācija;
- Rietumnīlas drudža vīrusa konstatēšanu putnam Latvijā;
- EPID sistēmas, elektroniskā steidzamā paziņojuma un Covid-19 aptaujas anketas pieejamību.

5. Sadarbībā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru tika organizēts epidemiologu profesionālās kvalifikācijas celšanas seminārs - "Epidemioloģiskās uzraudzības, datu vākšanas, genoma uzraudzības un uzliesmojumu izmeklēšanas pamatprincipi sabiedrības veselības apdraudējumu pārvaldībai". Divu dienu klātienes seminārā kopumā piedalījās 40 dalībnieki, t.sk. 24 SPKC darbinieki.
6. Organizēta divu dienu klātienes pieredzes apmaiņas tikšanās ar Roberta Koha institūta (Vācija) pārstāvjiem, lai iegūtu praktiskus ieteikumus no Outbreak Detection Tool izstrādātājiem programmas efektīvai ieviešanai un izmantošanai Latvijā, ar mērķi, lai uzlabotu SPKC speciālistu kompetenci visaptverošā epidemioloģiskajā uzraudzībā, uzliesmojumu izmeklēšanā un savlaicīgā infekcijas slimību kontroles pasākumu īstenošanā, gatavojoties nākotnes sabiedrības veselības apdraudējumiem un krīzēm.
7. Nodrošināta Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra Eiropas intervences epidemioloģijas apmācības programmas (ang.val. European Programme for Intervention Epidemiology Training - EPIET) pārstāvju vizīte SPKC, lai novērtētu apmācību vietas kapacitāti lietišķajā epidemioloģijā, kura saistīta ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra mandātu.

Tabula Nr. 8

Pretepidēmijas pasākumu un infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības kvantitatīvie rādītāji 2024. gadā (nav iekļauti Covid-19 infekcijas gadījumi)

Pasākums	Apjoms
Ārstniecības personu un laboratoriju steidzamo paziņojumu par infekcijas slimību gadījumiem reģistrācija un epidemioloģiskās informācijas iegūšana	24335
Objektu skaits, kur veikta epidemioloģiskā izmeklēšana un organizēti pretepidēmijas pasākumi	21377
Reģistrēti un epidemioloģiski izmeklēti uzliesmojumi	803
Kontaktpersonu noteikšana un aptaujas	37235

Ārstniecības personu informēšana par kontaktpersonām	37235
Kontaktpersonu laboratoriskā pārbaude	556
Vides paraugu laboratoriskā pārbaude	367
Ērču paraugu izmeklēšana ērču encefālīta vīrusa, borēliju un ērlihiju noteikšanai	141

Tabula Nr. 9

Imunizācijas koordinēšanas kvantitatīvie rādītāji 2024. gadā

Pasākums	Apjoms
Zāļu lieltirgotavām noformēti vakcīnu pasūtījumi, t.sk. papildus pasūtījumi	955
Bērniem nodrošināta valsts apmaksātā vakcinācija pret ērču encefālītu šīs slimības augsti endēmiskajās teritorijās un tie, kuri ir bāreņi un bez vecāku gādības palikušie (vakcināciju skaits)	9 655
Iespējamo vakcinācijas izraisīto komplikāciju gadījumu epidemioloģiskā izmeklēšana	5

5. SPKC EIROPAS SOCIĀLĀ FONDA PLUS 4.1.2.1. PASĀKUMA PROJEKTS

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) 2024. gadā turpināja aktīvi iesaistīties Eiropas Sociālā fonda Plus Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 4.1.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem veselības aprūpēs, veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, uzlabojot veselības aprūpēs sistēmu efektivitāti un izturētspēju” ietvaros. Projekta „Nacionāla mēroga veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Nr. 4.1.2.1/1/24/l/001) ietvaros SPKC darbojās kā Veselības ministrijas sadarbības partneris.

Galvenie sasniegumi 2024. gadā:

1. Atbalsts programmas “Unplugged” ieviešanai Latvijas skolās:

- Sagatavota un izskatīta informācija un dokumenti, tostarp tehniskās specifikācijas, iepirkuma kritēriji un citi materiāli.
- Nodrošināta sadarbība ar programmas autortiesību īpašnieku Beļģijā un izstrādāts programmas ieviešanas modelis Latvijā.
- Organizēta un uzturēta saziņa ar Veselības ministrijas Sabiedrības veselības veicināšanas projektu nodaļu un citām ieinteresētajām pusēm.
- Prezentēta programma “Unplugged” sadarbības partneriem un iesaistītajām institūcijām.
- Izstrādāts aptaujas rīks un veikta aptaujāšana skolās, kas uzsākušas programmas īstenošanu.
- SPKC pārstāvēja Veselības ministrijas Projekta vadības un uzraudzības darba grupā.

2. Pētījums par Latvijas jauniešu bērnībā gūto nelabvēlīgo pieredzi:

- Nodrošināts darbs pie pētījuma tehniskā specifikācijas projekta sagatavošanas.
- Definētas kvalifikācijas prasības pretendentiem un iesaistītajiem speciālistiem pētījuma iepirkuma nolikumam.
- Dalība Veselības ministrijas Sabiedrības veselības veicināšanas projektu nodaļas organizētajās sanāsmēs pētījuma tehniskās specifikācijas sagatavošanas procesā.

3. Pētījums par faktoriem, kas ietekmē Latvijas iedzīvotāju gatavību sniegt pirmo palīdzību:

- Sniegtas konsultācijas par pētījuma tehniskās specifikācijas projektu un kvalifikācijas prasībām pretendentiem un speciālistiem pētījuma iepirkuma nolikumam.

SPKC turpina aktīvi darboties projekta īstenošanā, nodrošinot metodisko atbalstu un sadarbības veicināšanu, lai uzlabotu veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamību un efektivitāti Latvijā.

6. SPKC ATVESEĻOŠANĀS FONDA 4.1.1.1. INOVĀCIJAS PROJEKTS

Slimību profilakses un kontroles centrs 2022. gada 29. decembrī ir parakstījis vienošanos ar Latvijas Republikas Veselības ministriju kā Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma nozares ministriju par Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta „Slimību profilakses un kontroles centra organizētie sabiedrības veselības pētījumi” (identifikācijas Nr.4.1.1.1.i.0/1/22/l/VM/001) ieviešanu 4. komponentes „Veselība” 4.1. reformu un investīciju virziena „Kvalitatīvu un izmaksu efektīvu integrētu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un veselības aprūpes sistēmas gatavība pakalpojumu nodrošināšanai epidemioloģiskajās krīzēs” 4.1.1.1.i investīcijas „Atbalsts sabiedrības veselības pētījumu veikšanai” ietvaros, kas paredz 3 pētījumu īstenošanu: „Punkta prevalences pētījums: ar veselības aprūpi saistītu infekciju prevalence un antimikrobiālo līdzekļu lietošana ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs Latvijā”, “Seroepidemioloģiskais pētījums: C hepatīta izplatība Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā” un “Vakcināciju kavējošo iemeslu prevalences pētījums Latvijā”

AF 4.1.1.1.i projekta mērķis ir uzlabot sabiedrības veselības politikas plānošanu un īstenošanu, t.sk. kontekstā ar nepieciešamību nodrošināt epidemioloģisko drošību, attīstot uz pacientu vērstus ilgtspējīgus integrētus veselības aprūpes pakalpojumus. AF 4.1.1.1.i projekts tiek realizēts visā Latvijas Republikas teritorijā.

2024. gadā:

1. nodrošināta pētījumu metodoloģiju precizēšana, t.sk. iestrādājot potenciālo piegādātāju izteiktos iebildumus un veicot izmaiņas atbilstoši jaunajam reģionu sadalījumam;
2. veikta atklāta konkursa (virs ES sliekšņa) dokumentācijas izstrāde, t.sk. kvalifikācijas prasību, vērtēšanas kritēriju saskaņošana ar Iepirkumu uzraudzības biroju un Centrālo finanšu un līgumu aģentūru;
3. veikti iepirkumi, noslēgti līgumi un uzsākta pētījumu realizācija, t.sk. nodrošinot izpildītāju konsultēšanu.

7. SPKC STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

1. Tika nodrošināta dalība vairāku ārvalstu finanšu palīdzības projektu realizācijā:
  - 1.1. Dalība Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulai (EK) Nr. 1920/2006 par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. novembra Regulai (ES) 2017/2101, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1920/2006 attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām (turpmāk – regula 2017/2101).

- 1.2. Dalība Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta starptautiskā projekta "Vēža aprūpes koordinācijas un skrīninga uzlabošana Latvijā un Slovākijā" (*"Improving cancer care coordination and screening in Latvia and Slovakia"*) darba grupu darbā un uzdevumu realizācijā par vēža skrīningu un vēža reģistru. Projekta vadītājs – Vēža izpētes starptautiskā aģentūra, projekta norises laiks (2022.–2024. gads).
  - 1.3. Dalība ES Vienotās rīcības projekta "Vēža skrīninga programmu ieviešana" (*"Implementation of cancer screening programmes (EUCanScreen)"*) darba pakotnēs par vēža ietekmes samazināšanu un vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšanu vēža skrīningam visā ES. (projekta norises laiks: 01.06.2024.–31.05.2028., Granta līgums Nr. 101162959.)
  - 1.4. Dalība EK ceturtās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektā „Vienotā rīcība par savienības un nacionālās kapacitātes stiprināšanu integrētajā uzraudzībā” (*"Union and National Capacity Building 4 IntegraTED Surveillance (UNITED4Surveillance)"*). *UNITED4Surveillance projektā SPKC darbojas kā sadarbības partneris. (Grant Agreement Number: 101102070-UNITED4Surveillance-EU4H-2021-JA3-IBA).*
  - 1.5. Dalība EK ceturtās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektā „Kopīgā iniciatīva pret sirds un asinsvadu slimībām un diabētu” (*"Joint Action on CARDiovascular diseases and Diabetes (JACARDI)"*). *JACARDI projektā SPKC darbojas kā sadarbības partneris. (Grant Agreement Number: 101126953-JACARDI-EU4H-2022-JA-IBA).*
  - 1.6. Dalība EK ceturtās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektā „Koordinēta dalībvalstu pārrobežu patogēnu uzraudzības sistēmas izveidošana saskaņā ar Vienas veselības pieeju” (*"Setting up a coordinated surveillance under the One Health approach „OH4Surveillance"*). *OH4Surveillance projektā SPKC darbojas kā saistītā iestāde (AE). (Grant Agreement Number: 101132473 — OH4Surveillance — EU4H-2022-DGA-MS-IBA3).*
  - 1.7. Dalība EK ceturtās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektā par elpceļu slimībām ("Joint Action on REspiratory Diseases", JARED). JARED projektā SPKC darbojas kā sadarbības partneris. (Grant Agreement Number: 101183391, EU4H-2023-JA-3-IBA-03)
2. Starptautiskās sadarbības jomā SPKC nodrošināja:
    - 2.1. Informācijas apmaiņu ar Eiropas Savienības Agrārās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu (EWRS), izskatot ES dalībvalstu ziņojumus un komentārus par situāciju Eiropā un pasaulē.
    - 2.2. Eiropas epidemioloģiskās izlūkošanas un informācijas sistēmas (EPIS) kontaktpunkta funkcijas un starptautiskās epidemioloģiskās situācijas izvērtēšana.
    - 2.3. Epidemioloģiskās uzraudzības fokālā punkta funkcija Latvijā, piedaloties ECDC TESSy jeb Eiropas uzraudzības sistēmas (The European Surveillance System) datu bāzes uzturēšanā; nodrošināta datu atbilstības pārbaude, datu pārstrāde atbilstoši TESSy kodēto lielumu un formāta prasībām, un ievadīšana TESSy sistēmā atbilstoši ECDC datu pieprasījuma kalendāram.
    - 2.4. Dalību Ziemeļu dimensijas Sabiedrības veselības un sociālās labklājības partnerības (NDPHS) ekspertu, Alkohola un citu vielu lietošanas ierobežošanas un Cietumu veselības ekspertu darba grupās.
    - 2.5. Dalību Starptautiskā skolēnu veselības paradumu pētījuma (Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC) Study) koordinācijas padomē un pētījuma tematiskajās darba grupās.
    - 2.6. Dalību PVO Eiropas bērnu aptaukošanās pārraudzības iniciatīvas (*WHO European Child Obesity Surveillance Initiative (COSI)*) starptautiskajā koordinācijas komitejā.
    - 2.7. Informācijas apmaiņas darbu Eiropas galveno zobārstu padomē (CECDO), kā arī dalību ES prezidējošo valstu organizētajās CMO, CDO un CNO sanāksmēs.
    - 2.8. Eiropas Savienības narkotiku aģentūras uzturētajā Eiropas Narkotiku un narkomānijas Informācijas tīklā (Reitox tīkls).
    - 2.9. Eiropas Savienības narkotiku aģentūras un Eiropas slimību profilakses un kontroles centra administratīvajās valdēs.

- 2.10. Datu iesniegšanu Vēža izpētes starptautiskajai aģentūrai (*International Agency for Research on Cancer*) un Eiropas vēža reģistru tīklam (*European Network of Cancer Registries*) par ļaundabīgiem audzējiem, Londonas Higiēnas un tropiskās medicīnas skolas (*London School of Hygiene & Tropical Medicine*) programmai CONCORD
- 2.11. Datu sniegšanu Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) par veselības aprūpes kvalitāti un rezultātiem (t.sk. Ilgtermiņa aprūpes rādītāju pilotēšanai).

8. SPKC KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) ārējā komunikācija tiek organizēta, lai nodrošinātu iestādes mērķu, uzdevumu un funkciju īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrības informēšanai par jautājumiem, kas ietilpst SPKC kompetencē. Šī komunikācija aptver gan epidemioloģiskās drošības pasākumus, gan sabiedrības veselības veicināšanu un profilakses jautājumus, īpaši saistībā ar infekcijas slimību, tostarp Covid-19 un gripas izplatības ierobežošanu. Lai panāktu efektīvu informācijas izplatīšanu, SPKC aktīvi sadarbojas ne tikai ar valsts un pašvaldību institūcijām, bet arī ar profesionālajām asociācijām, nevalstiskajām organizācijām un citām sabiedrības grupām, veicinot vienotu pieeju sabiedrības veselības mērķu sasniegšanā un aktuālās informācijas nodrošināšanā.

SPKC galvenais mērķis komunikācijā ar sabiedrību ir informācijas skaidrošana. Iedzīvotājiem un masu medijiem tiek sniegtas atbildes uz jautājumiem par epidemioloģiskajiem drošības pasākumiem, infekcijas slimību profilaksi, veselības veicināšanas aktivitātēm un sabiedrības veselības datiem. Šāda pieeja nodrošina pārskatāmu un korektu informācijas apriti.

Lai gan SPKC galvenais informācijas avots ir mājaslapa www.spkc.gov.lv, arvien lielāka nozīme tiek piešķirta komunikācijai sociālajos medijos. SPKC aktīvi izmanto četras galvenās platformas – Facebook, X, Instagram un YouTube. Šīs platformas ne tikai veicina plašāku informācijas sasniedzamību, bet arī ļauj efektīvāk realizēt iestādes uzdevumus infekcijas slimību izplatības ierobežošanā un veselības veicināšanas pasākumu īstenošanā.

SPKC ikdienas darbā liela nozīme ir sadarbībai ar masu mediju pārstāvjiem. Šī sadarbība palīdz veicināt precīzas un korektas informācijas izplatīšanu par SPKC kompetencē esošajiem jautājumiem. Pārskata periodā SPKC speciālisti sniedzot intervijas, rakstiskas atbildes, izsakot viedokli televīzijām, radio, drukātajiem medijiem 2024. gadā sasniedza 7815 publikācijas.

Pārskata periodā SPKC organizēja arī citus sabiedrības informēšanas pasākumus, piemēram, tiešsaistes preses konferences, kurās tika apspriestas sabiedrības veselības aktualitātes, infekcijas slimību izplatība un to profilakse, kā arī citi ar veselības aizsardzību saistīti jautājumi.

SPKC ārējā komunikācija ir būtiska sabiedrības veselības veicināšanas un epidemioloģiskās drošības stratēģijas sastāvdaļa. Izmantojot dažādus informācijas kanālus un cieši sadarbojoties ar plašsaziņas līdzekļiem, nevalstiskajām organizācijām un sabiedrību, SPKC spēj nodrošināt savlaicīgu un precīzu informāciju par veselības jautājumiem, tādējādi veicinot iedzīvotāju izpratni un līdzdalību sabiedrības veselības uzlabošanā.

Liela uzmanība tiek pievērsta sabiedrības uzticības veidošanai un uzturēšanai, izmantojot caurskatāmu un uz pierādījumiem balstītu komunikāciju. SPKC mērķis ir ne tikai sniegt informāciju, bet arī iedrošināt sabiedrību iesaistīties veselības veicināšanas un slimību profilakses procesos. Šajā kontekstā nozīmīgu lomu ieņem individuālā pieeja, atbildot uz iedzīvotāju jautājumiem un uz klausot viņu vajadzības.

SPKC turpina pielāgoties jauniem izaicinājumiem, izmantojot inovatīvus komunikācijas veidus, piemēram, digitālās platformas un tiešsaistes pasākumus, lai sasniegtu plašāku auditoriju.

9. SPKC 2025. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Nozīmīgākās SPKC aktualitātes un plānotie veicamie uzdevumi 2025. gadā:

- Nodrošināt Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību un Nacionālā veselību veicinošo skolu tīkla darbību.
- Organizēt izglītojošus pasākumus, sabiedrības informēšanas kampaņas un sagatavot informatīvus materiālus, t.sk., izglītojošus video par veselības veicināšanas jautājumiem. Turpināt HIV profilakses pasākumu organizēšanu.
- Turpināt pilnveidot Veselības statistikas datubāzē pieejamo informāciju par iedzīvotāju veselību, mātes un bērna veselību, veselības aprūpi, mirstību, iedzīvotāju veselību ietekmējošiem paradumiem, veselības aprūpes iznākumu un pacientu drošību, veikt rādītāju pārrēķinu atbilstoši administratīvi teritoriālajai reformai.
- Turpināt oficiālās statistikas publicēšanu Oficiālās statistikas portālā, pakāpeniski nodrošinot visas Oficiālās statistikas publicēšanu.
- Pilnveidot oficiālās statistikas programmas ietvaros apkopoto informāciju par stacionārā un dienas stacionārā ārstētajiem pacientiem.
- Turpināt darbu pie nāves cēloņu datubāzes pilnveidošanas, nodrošinot informācijas ieguvu daļēji elektroniskā formātā.
- Turpināt darbu pie veselības aprūpes kvalitātes un pacientu drošības rādītāju sistēmas attīstības.
- Sagatavot tematisku ziņojumu neinfekciju slimību jomā.
- Sagatavot 3 pašvaldību veselības profilus.
- Aktualizēt kopsavilkumu par mirstību ārējo nāves cēloņu dēļ.
- Organizēt atkārtotu pētījumu veikšanu ESCAPE projekta ietvaros par narkotiku atlieku analīzi izlietotajās vienreizējās lietošanas šļircēs un pētījuma veikšanu par narkotiku līmeni notekūdeņos.
- Turpināt darbu pie Eiropas skolu aptaujas projekta par alkoholu un citām narkotiskām vielām pētījuma, publicējot pētījuma gala ziņojumu.
- Turpināt darbu pie “Atkarību izraisošu vielu lietošanas izplatība iedzīvotāju vidū” pētījuma veikšanas.
- Dalība EUDA organizētajā riska izvērtējuma pilotprojektā par sintētisko opioīdu izplatību Baltijas reģionā, sniedzot aktuālos datus un organizējot fokusa grupas diskusiju ar nozares ekspertiem.
- Uzsākt Latvijas skolēnu veselības paradumu pētījuma 2025./2026.g. aptaujas datu savākšanu.
- Sagatavot Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījuma 2024. gada aptaujas datu apkopojumu.
- Sagatavot Starptautiskā jauniešu smēķēšanas pētījuma 2023./2024.m.g. aptaujas ziņojumu.
- Turpināt ES Atveseļošanas fonda projekta „Slimību profilakses un kontroles centra organizētie sabiedrības veselības pētījumi” (id. Nr. 4.1.1.1.i.0/1/22/I/VM/001) ietvaros uzsākt pētījumu („Punkta prevalences pētījums: ar veselības aprūpi saistītu infekciju prevalence un antimikrobiālo līdzekļu lietošana ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs Latvijā”, “Seroepidemioloģiskais pētījums: C

hepatīta izplatība Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā” un “Vakcināciju kavējošo iemeslu prevalences pētījums Latvijā”) norises pārraudzību.

- Nodrošināt un paplašināt pacientu ziņotās pieredzes mērījumu (PREM) izmantošanu Latvijas stacionārajās ārstniecības iestādēs:
  - veicināt jaunu stacionāro ārstniecības iestāžu iesaisti un nodrošināt pacientu ziņotās pieredzes mērījumu uzkrāšanu un analizēšanu;
  - turpināt pacientu ziņotās pieredzes mērījumu veikšanu pēc vienotiem principiem psihiatriskā profila slimnīcās;
  - turpināt aptauju par dzemdību pieredzi slimnīcās;
  - informēt sabiedrību par iesaisti veselības aprūpes pakalpojuma novērtēšanā slimnīcās un veicināt sabiedrības izpratni par pacientu drošības jautājumiem.
- SPKC kompetences ietvaros īstenot "Veselības aprūpes pakalpojumu onkoloģijas jomā uzlabošanas plānā 2022. – 2024. gadam" noteiktos uzdevumus, tostarp:
  - īstenot sabiedrības informēšanas kampaņas par vēža skrīningu un vakcināciju pret cilvēka papilomas vīrusu;
  - sadarbībā ar ārstniecības iestādēm un, izmantojot veselības informācijas sistēmas Pārraudzības iestādes portāla funkcionalitāti, nodrošināt datu kvalitātes un pilnīguma kontroli vēža pacienta kartē;
  - īstenot valsts organizētā vēža skrīninga programmu vadību;
  - piedalīties projekta “Vēža aprūpes koordinācijas un skrīninga uzlabošana Latvijā un Slovākijā” (*“Improving cancer care coordination and screening in Latvia and Slovakia”*) Starptautiskās vēža izpētes aģentūras izstrādāto ieteikumu un uzdevumu īstenošanā.
- Turpināt piedalīties aktivitātēs, kas saistītas ar Eiropas pētniecības infrastruktūru stratēģijas foruma (ESFRI) Eiropas pētniecības infrastruktūru Ceļa kartes pētniecības infrastruktūrās un Eiropas pētniecības infrastruktūru konsorcijs „*Distributed Infrastructure on Population Health (DIPoH)*” izveidi.
- Turpināt piedalīties EK ceturtnās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektu darba pakotņu (WP)/ apakšpakotņu (TASK) un pilotā/-os noteikto uzdevumu izpildē, arī mērķu un rezultātīvo rādītāju sasniegšanā (t.sk., starpposma finanšu un tehniskā pārskatu sagatavošanā, apstiprināšanā EK), t.i.:
  - Vienotā rīcība par savienības un nacionālās kapacitātes stiprināšanu integrētajā uzraudzībā (*„Union and National Capacity Building 4 IntegrATED Surveillance (UNITED4Surveillance)”*);
  - Kopīgā iniciatīva pret sirds un asinsvadu slimībām un diabētu (*„Joint Action on CARDiovascular diseases and Diabetes (JACARDI)”*);
  - Vienotā rīcība par Eiropas Savienības dalībvalstu sabiedrības veselības integrēto uzraudzību notekūdeņos (*„EU Wastewater Integrated Surveillance for Public Health „EU-WISH”*);
  - Koordinēta dalībvalstu pārrobežu patogēnu uzraudzības sistēmas izveidošana saskaņā ar Vienoto veselības aizsardzības pieeju (*„Setting up a coordinated surveillance under the One Health approach „OH4Surveillance”*).
  - Dalība EK ceturtnās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektā par elpceļu slimībām (*“Joint Action on REspiratory Diseases”, JARED*). JARED projektā SPKC darbojas kā sadarbības partneris. (Grant Agreement Number: 101183391, EU4H-2023-JA-3-IBA-03)
- Uzsākt dalību EK ceturtnās Savienības rīcības programmas veselības jomas projektu darba pakotņu (WP)/ apakšpakotņu (TASK) un pilotā/-os noteikto uzdevumu izpildē, arī mērķu un rezultātīvo rādītāju sasniegšanā, t.i.:
  - Vienotā rīcība par jaunās ES vēža skrīninga shēmas ieviešanu (*„Implementation of cancer screening programmes (EUCAnScreen)”*). EUCAnScreen projektā SPKC darbojas kā saistītā

- iestāde (AE). (Grant Agreement Number: 101162959 — EUCanScreen — EU4H-2023-JA-2-IBA).
- Sagatavošanas darbības datu sekundārai izmantošanai, ieviešot Eiropas veselības datu telpu („Preparatory activities for the reuse of data in the proposed European Health Data Space (TEHDAS2)”). TEHDAS2 projektā SPKC darbojas kā sadarbības partneris. (Grant Agreement Number: 101176773);
  - Piedalīties aktivitātēs (t.sk., vadošā partnera un darba pakotņu (WP)/ apakšpakotņu (TASK) vadītāju/ apakšvadītāju, sadarbības partneru organizētajās darba grupās/ online sanāksmēs), kas saistītas ar EK ceturtās Savienības rīcības programmas veselības jomas (EU4Health 2021-2027) darba plāna 2024. gadam projekta/-u pieteikuma/-u uzsaukuma/-u sagatavošanu un iesniegšanu izvērtēšanai, apstiprināšanai EK, t.i.:
    - „Direct grants to Member States’ authorities: to support quality improvement of cancer registry data feeding the European Cancer Information System”;
    - u.c.
  - Turpināt dalību ES Vienotās rīcības projekta “Vēža skrīninga programmu ieviešana” (“Implementation of cancer screening programmes (EUCanScreen)”) darba pakotnēs par vēža ietekmes samazināšanu un vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšanu vēža skrīningam visā ES (Granta līgums Nr. 101162959).
  - SPKC kompetences ietvaros un sadarbībā ar NVD/Latvijas Digitālās veselības centru un ārstniecības iestādēm turpināt darbu pie Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra funkcionalitātes nodrošināšanas Veselības informācijas sistēmā, lai uzlabotu no Veselības informācijas sistēmas saņemto datu kvalitāti un pilnīgumu.
  - Turpināt īstenot vienotu politiku infekcijas slimību uzraudzības un profilakses jomā, lai mazinātu Latvijas iedzīvotāju saslimstību ar infekcijas slimībām.
  - Turpināt darbu pie interaktīvu datu paneļu izstrādes un publicēšanas SPKC mājaslapā.
  - Koordinēt un veicināt valsts politikas īstenošanu imunizācijas jomā, t.sk.:
    - turpināt sabiedrības izglītošanu un pilnveidot ārstniecības personu zināšanas par infekcijas slimību profilakses pasākumiem;
    - koordinēt bērnu vakcināciju pret ērcu encefalītu augsti endēmiskajās teritorijās;
    - turpināt sadarbību ar NVD uzsāktā imunizācijas, vakcīnu pasūtījumu un vakcīnu krājumu pārvaldības digitalizācijas projektā.
  - Turpināt sadarbību ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru, Pasaules Veselības organizāciju un Eiropas Komisiju epidemioloģiskās uzraudzības, agrās brīdināšanas un reaģēšanas jomā.
  - Turpināt piedalīties Eiropas Komisijas un PVO līdzfinansētajās/-os aktivitātēs/ projektos:
    - Ziemeļu dimensijas Sabiedrības veselības un sociālās labklājības partnerības (NDPHS) ekspertu grupas darbā;
    - Starptautiskā skolēnu veselības paradumu pētījuma koordinācijas padomē, PVO Eiropas bērnu aptaukošanās pārraudzības iniciatīvas starptautiskajā koordinācijas komitejā, Eiropas galveno zobārstu padomē (CECDO), Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox), Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra, Eiropas slimību profilakses un kontroles centra administratīvajās valdēs, kā arī citos sadarbības projektos un iniciatīvās.